

מתי יהיה עובד זכאי לתוספת משמרת שנייה?

סע (ח"י) 20-02-57898 מאירה טשקורי - עיריית אור עקיבא

לאחרונה דן בית הדין האזורי לעבודה בחיפה בתביעה שהוגשה על ידי עובדת סוציאלית נגד עיריית אור עקיבא, בדרישה כי ישולמו לה (רטרואקטיבית) הפרשי שכר בגין תוספת משמרת שנייה.

בין הצדדים היתה הסכמה לגבי העובדות כדלהלן: התובעת לא הוגדרה כעובדת במשמרות וגם אגף הרווחה בעירייה לא הוגדר כיחידה העובדת במשמרות; התובעת נדרשה על ידי העירייה, כפי שכל העובדות הסוציאליות באגף נדרשו, לעבוד יום אחר הצהריים, אולם היא לא נדרשה לעבוד באותו היום מהבוקר ונוכח החלטת התובעת כן לעבוד מהבוקר באותו יום – היא לא נדרשה לעבוד יום חמישי בשבוע.

בית הדין דחה את התביעה וקבע כי העובדת אינה זכאית לתשלום תוספת משמרת שנייה.

ראשית עמד בית הדין על כך שבהתאם לעמדת הממונה על השכר והמרכז, יש לבחון את זכאות התובעת לתוספת משמרת שנייה בהתאם להסכם 1973 החל על עובדות סוציאליות המועסקות על ידי מעסיקים החתומים עליו, המפנה לתקשי"ר ובו נקבע בנוגע לתמורה בעד עבודה במשמרת כך: **"הוראות סעיף זה אינן חלות על שומרים ועל עובדים המקבלים תוספת לפי סעיף 27.65; ... למען הסר ספק נקבע כי הוראות פרק משנה זה יחולו רק על עובד המועסק דרך קבע, כל ימי החודש או לסירוגין, בשעות עבודה שמרביתן בתחום המשמרת השנייה או שלישית"**. על כן קבע בית הדין כי **"בהעדר מחלוקת עובדתית, כי התובעת לא הוגדרה כעובדת במשמרות וגם אגף הרווחה בעירייה לא הוגדר כיחידה העובדת במשמרות עולה, אפוא, כי התובעת אינה עונה לתנאי הזכאות לתוספת משמרת שנייה"**.

בהמשך קבע בית הדין כי אף בחינת תנאי זכאות התובעת לתוספת משמרת שנייה, בהתאם להוראת סעיף 27.9 לחוקת העבודה מובילה למסקנה, כי דין התביעה להידחות. זאת היות וזכאות העובד לתוספת משמרת שנייה מכח חוקת העבודה מותנית במילוי תפקיד הכרוך בביצוע משמרות.

הפרשנות הנכונה של סעיף 5(ח) לפקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין) 1938

עמנ 20-11-13151 מנהל הארנונה בעיריית רמת גן נ' מועדון המרגנית

מועדון מרגנית (להלן – המועדון) הינו עמותה המפעילה מועדון ספורט בתחום שיפוט עיריית רמת גן (להלן – העירייה) והוא מחזיק בשטח כולל של כ-7,000 מ"ר הכוללים מדשאות, מתקני ספורט ומבנים, הכוללים בריכות שחיה, מגרשי טניס, חדר כושר, אולמות ספורט וכד'. בתחום המועדון מתקיימים חוגי ספורט, אך גם מספר חוגים שאינם חוגי ספורט, כמו חוג רישום, פיסל וציור עבור אוכלוסייה בוגרת.

סעיף 5(ח) לפקודת הפיטורין, קובע פטור חלקי מארנונה ל"כל קרקע או בנין המשמשים אך ורק לצרכי ספורט או תרבות הגוף שלא למטרות רווח". בשנת 2015 הגיש המועדון בקשה למנהל הארנונה בעירייה, לקבלת פטור מארנונה בהתאם לסעיף 5(ח) לפקודת הפיטורין, ומשזו נדחתה, הגיש ערר. במסגרת הערר טען המועדון שעיקר הפעילות המתבצעת בתחום המועדון הינה פעילות ספורט. עם זו מתקיימת בו גם פעילות חוגים שאינם חוגי ספורט, אך זו מתבצעת בשטח מוגדר בלבד.

ועדת הערר קבעה ששטח המועדון, למעט שטח האולם שבו מתקיימים חוגים שאינם חוגי ספורט, יזכה להנחה הקבועה בסעיף 5(ח) לפקודת הפיטורין. העירייה הגישה ערעור מינהלי על החלטת ועדת הערר, במסגרתו טענה שהמונח "אך ורק" שבסעיף 5(ח) לפקודת הפיטורין, לא מאפשר, על מנת לזכות בפטור מארנונה בהתאם לו, עריכת כל פעילות אחרת בנכס בכללותו, מלבד פעילות ספורט.

הערעור, ובתוך כך קבעה שהכלל הוא, בהתאם לסעיף 8(א) לתקנות הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992 שיש להטיל ארנונה על נכסים. מתן פטור מארנונה לנכס, היא חריג לכלל זה בהתאם לפסיקה, והיא תעשה רק "כאשר הנישום נמצא בבירור בתחום תנאי הפטור או ההנחה בהתאם ללשונם ולתכליתם". כפי שנקבע בעניין עמ"נ 18-01-53736 מכון שכטר למדעי היהדות נ' שר הפנים, בחינת לשון פקודת הפיטורין מעלה ש"כל אימת שביקש לתת פטור לקרקע או מבנה לשימוש שעיקרו עונה על מטרות הפטור קבע המחוקק כהאי לשנא". דהיינו, הדיבור "אך ורק" ברור ולא ניתן להחליפו ב"בעיקר".

עם זאת נקבע, כי אם הנישום הקדים והגיש בקשה לפצל את הנכס (ככל שניתן הדבר) על מנת שכל אחד מחלקי הנכס יחויב בנפרד בתשלום ארנונה. ככל שהפיצול אפשרי, ניתן יהיה לבקש החלת הפטור על אותו חלק של הנכס, שהוא לבדו מקיים פעילות אך ורק לצרכי ספורט.